

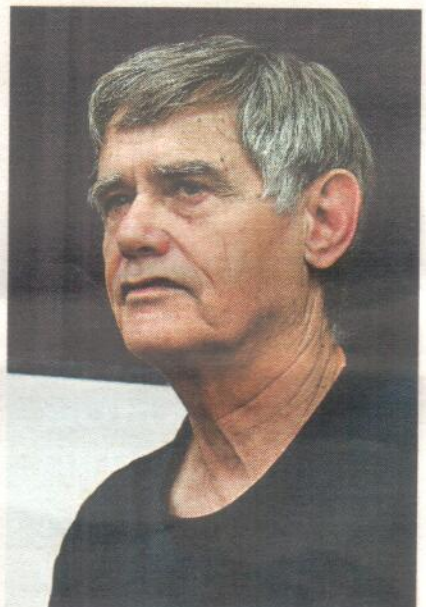
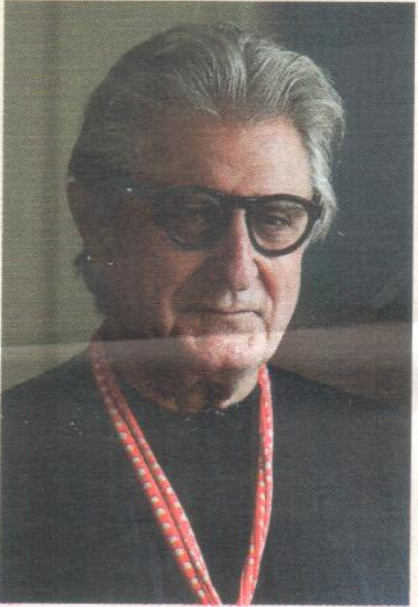
מכן עוברת להצהרת כוונות אימהית: "זה לא שלי" ואם ייקחו לי את הבן שלי" ועוד יגידו שזה בשבילי/ אני אביא את כל הנהיגה-נהיגה-נהיגה הפניית המבט לעבר האם מגיעה לשיא מר-גש בשיר האחרון במופע, "אם רק היתה לי אמא", שמתחיל בקולה של דרימר, שאמה נהר-ה בתאונת דרכים בהייתה בת חצי שנה. "אם רק היתה לי אמא/ איזה שולחנות היא היתה הופכת/ היא לא היתה נותנת לי ללכת", היא שרה שם. "השאלה הו' מה אמא שלך אומרת? היתה חזקה ונוכחת מאוד בסיוור שלנו בחברון", מס-פרת רדלר, אם לבת 14 ולבן 4. "שם בכיתי אני רואה לפני את החייל שהדריך אותנו ושאלת 'אבל מה אמא שלו אומרת?' תמיד אני מוצאת את עצמי בדיונים עם אמהות, שבהן אומרות: 'אורקי, הילד שלך לא ילך לצבא, או ילדים של אחרות ילכו. מה תעשי עם הדבר הזה?' אבל ברירת המחול האימהית וההישרדותית צריכה להיות לומר 'לא', האינסטינקט הבסי-

חשבתי איך אמא שלי נתנה לזה לקרות. "בדומה לנו, הצופים מתבוננים במסע ההת-בגרות הישראלי דרך גן הילדים, תנועות הנוער, וחוזרים אלינו עם ההדהוד שלהם לדברים ועם קול פנימי בהם שלא הושמע המון זמן ופי-תאום מקבל ביטוי על הבמה. אלה אנשים ונשים ששוכרים שתיקה לגבי החיים, לגבי עצמם ולא תמיד לגבי הצבא, לעתים מתוך התבוננות שמור-כילה אותם לתוכנה שלא אמרתי כלום למרות שרציתי לומר".

ובכל זאת אתן אומרות בתחילת המופע שנתעתן מלהעלות הצגה ש"שוב משכנעת את המשוכנעים".

טל מחייכת: "המשוכנעים חייבים עזרה. גם כמה הם משוכנעים? בייאוש. אני לא יוד-עת כמה מסכימים לעורר בעצמם תקווה. מבחי-נתי, זה כבוד גדול לשבת עם משוכנעים וכמעט להתפלל יחד לרגע, להתכוונן לזה שאנחנו מת-עקשים על תקווה. נכון, סלואו לא יביא את הש-לום, אבל מה אם כן?" רדלר: "ההורים שלי היו הראשונים שא-

ואני עשיתי את כל המאמצים להימלט לפניה ולא הצלחתי", מספרת מיכאלי. "הבנות ראו אותי והיה לי לא נעים, אז נשארתי שם ופשוט נשכיתי בקסמיהן, משום שהן כישרונות בלתי תלויים בחומר שהן יוצרות. הן נוגעות בדברים שאני לא מעזה לעשות. אני אמנם יכולה לד-בר עליהם אבל לא אופיע על הבמה עם הד-ברים האלה. אין לי התעוזה הזאת, בעוד שהן עושות זאת במוזיקליות ובקולות נפלאים ומ-צליחות להעביר את העדויות הוועותיות האלה בהומור ובכישרון. אני לא אוהבת מאמרי מער-כת מתוזמרים או מחורזים, ופה היתה ההגבחה האמנותית מצדן. לכן המופע מצדיק את עצמו. כעבור כחודש הומינה מיכאלי את יוצרות "אינסטינקט בסיסי" להופיע באירוע הדלקת נרות חנוכה בביתה, בנוכחות חבריה אלכס-אנסקי, אפרים סידון, ב' מיכאל ואחרים, וגם שם הן זכו למחמאות. "אמרתי להן, 'תראו, אני מכבדת אתכן מאוד ושמחה שאתן אצלי בבית, אבל לא אשדר אתכן בתוכנית הרדיו שלי", היא מודה בגילוי לב, "מנגד, אנסקי אמר

אפרים סידון (מימין). מה, אתן שרה נתניהו; אלכס אנסקי. אני כן אשדר צילומים: מנד גונז, עופר וקנין

ת'קליטו, אני כן אשדר". אחרי עוד הרהור היא מוסיפה: "אני צריכה לקבל שיר מוגמר באיכות טובה ואו להחליט. אני אתיעץ על זה". בפברואר השנה הגיעה מיכאלי לביקור במופע של השלוש במועדון הבסקולה בתל-אביב, על תקן צופה שהתפרצה מהקהל. "באמצע ההופעה קמתי ושאלתי: 'מי אתן? מה אתן? שמאלניות? למה אתן מוציאות את הכביסה המלוכלכת החוצה? מה, אתן שרה נתניהו?' היא מוסיפה בחיך, "לאחר מכן שרתי 'לחיי העם הזה' וכשהקהל הצטרף אלי בשירה עברתי לכבי".

מטבע הדברים, נגיף הקורונה כפה גם על יוצרות "אינסטינקט בסיסי" פסק זמן מהמור-פע, אולם ביום חמישי שעבר הן שבו לבימת הבר בתיאטרון תמונע בתל אביב, בכפוף למגבלות החדשות. "רגע לפני שעלינו לבמה עוד לא זכרנו בשביל מה בכלל ולמה כל המתח והחומרים הכואבים, אבל אחרי דקה על הבמה נזכרנו כמה התגעגענו להתקהל", מעידה טל. "לראות קהל בוכה וצוחק עם מסכה זה מחוזה מזור וכל כך נוגע ללב. אחרי חודשים ספגנו משפטים כמו 'מפגשים הם

מרו 'איזה יופי שאתן עושות את זה עם 'שר' ברים שתיקה' - וזה היה האיזה יופי' הראשון ששמעתי אחרי הרבה זמן, כשהרבה מאוד סבי-בנו השתאו על הבחירה או דיברו על הכביסה המלוכלכת".

טל מציינת ש"כולנו גדלנו במשפחות עם אוריינטציה שמאלנית. אני גדלתי בציונות הד-תית והמשפחה שלי ודעותיה היו חריגות מאוד בנוף".

אין לכן רצון לפרוץ מעבר לקהל המשר-כנעים, לצאת מהבועה ולהתעמת עם צופים בעלי דעות אחרות?

רדלר: "זה כבר קורה ואנשים מהמרכז הפר-ליטי באים למופע. מרגישים את זה". דרימר: "נשמח לבוא לכל מקום".

בצד הספקות והרחשים סביבן, זכו שלוש היוצרות לרוח גבית מכיוונה של אשת תר-בות אמיצה וחיית סאטירה שמעולם לא הס-תירה את דעותיה: השחקנית רבקה מיכאלי. מיכאלי התודעה אליהן בנובמבר האחרון, בע-רב פתיחת התערוכה "חשופים" ובה דיוקנאות חיילים וחיילות ששברו שתיקה שצילם קיקה קירשנבאום. "אמרו שתהיה הופעה בתערוכה

סי הוא 'לא' והוא מטושטש מאוד. הרי החב-רה לא מקבלת את זה והמשתמטים אינם 'יפי הבלורית והפוני, כפי שאנחנו אומרות במופע, זה לא הסיפור שלהם. החברה משתיקה את זה, או למה שתגידי 'לא' לבן שלך? הטריף אותי שבשיחות עם אמהות התשובה היתה תמיד 'זה מורכב' ובצדה איוו כמיהה פנימית לגיבורות. מבחינתי, אני חושבת על דמות הגיבור ואומרת שברירת המחול היא 'לא'. אני רוצה שבני ילך למקום כלשהו למות? לא. לא, לא, לא. לא. על כל השאלות לא - ומשם אפשר להתחיל לדבר". טל מסכימה לדבריה. "תמיד יש פחד לה-שמיע ביקורת, והמשפט שתמיד אומרים לך בהקשרים הללו הוא 'תמי תיפה, אנחנו מגי-נים עלייך', היא אומרת. "במובן מסוים, המופע הוא הניסיון שלנו להגן ולהבין איך נשים מגי-נות ועל מה הן מגינות. זה ניסיון לייצר קו הג-נה של הלב, של המהות, של הרוח, שבועמוקו אנחנו רוצות להגן גם על הגברים. לפני ההצגה הראשונה שלנו התווכחתי עם מכר שלי שסיפר לי על השירות שלו בחברון. הוא הרגיש שאני לא מקשיבה לו בצורה נקייה והוא צדק. כשהוא יצא מההצגה הוא אמר לי 'בפעם הראשונה